СОГЛАСОВАНО
Руководитель
ГУ «Отдела образования
города Темиртау»
_____________ Жаудинова Х.К.
«___»_____________2023 г.

УТВЕРЖДАЮ
Начальник УЧС
города Темиртау
полковник гражданской защиты
__________________ Интуев Н. С.
«___»__________________2023 г.

ПОЛОЖЕНИЕ
по организации работы клубов (кружков) «Юный спасатель»

1. Общие положения

1.1.Настоящее Положение разработано в целях пропаганды здорового образа жизни, воспитания и занятости учащейся молодежи, приобщения учащихся к вопросам личной и коллективной безопасности, оказания само- и взаимопомощи, приобретение детьми навыков действий в различных экстремальных ситуациях, профессионального ориентирования.

1.2.Определяет порядок создания, организации деятельности, задачи и условия осуществления деятельности клубов (кружков) «Юный спасатель» *(далее – клуб (кружок)*, их финансовое и материально-техническое обеспечение, а также устанавливает права и обязанности клубов (кружков).

1.3.Деятельность клубов (кружков) координируется Управлением по ЧС города Темиртау при участии пожарных и спасательных подразделений города Темиртау и организуется Отделом образования и общеобразовательными школами города Темиртау.

1.4.Основные задачи клубов (кружков):

-углубленное изучение основ безопасности жизнедеятельности в организациях образования;

-овладение основами спасательного дела, формирование умений и навыков по ликвидации чрезвычайных ситуаций, а также по оказанию первой медицинской помощи пострадавшим при чрезвычайных ситуациях;

-профессиональная ориентация учащихся на приобретение специальностей «Спасатель» и «Пожарный».

2. Основные требования по организации клубов (кружков).

2.1.Клубы (кружки) создаются из числа школьников по месту жительства в общеобразовательных школах, детских домах, школах-интернатах, организациях дополнительного образования *(далее – учреждения образования)* по согласованию с Отделом образования города Темиртау.

2.2.В учреждениях образования из числа учителей назначается руководитель по ведению клуба (кружка), который может одновременно проводить занятия по предупреждению детского травматизма и других несчастных случаев.

2.3.Оплата труда руководителя клуба (кружка) производится за счет общего количества часов, отводимых на работу с кружками.

2.4.Членами клубов (кружков) могут быть учащиеся школ в возрасте от 13 до 17 лет, изъявившие желание участвовать в работе кружков.

2.5.Прием в члены клуба (кружка) проводится на основании устного заявления на общем сборе клуба (кружка). Со всеми вновь принятыми «Юными спасателями» проводятся занятия с участие специалистов Управления по чрезвычайным ситуациям города Темиртау *(далее – Управление)*. По окончанию обучения, юные спасатели сдают зачет и получают удостоверение члена клуба (кружка).

2.6.Для руководства работой клубов (кружков), на общих собраниях избираются командиры, а при необходимости, избираются их заместители.

2.7.Работа с клубами (кружками) проводится сотрудниками Управления в пожарных частях Отряда № 1 ГУ «Служба пожаротушения и аварийно-спасательных работ» *(далее – Отряд № 1 ГУ «СПиАСР»)*, в Спасательном подразделении города Темиртау *(далее – СП г.Темиртау)*.

3. Основные направления и формы работы с клубами (кружками)

3.1.Основными направлениями работы с клубами (кружками) являются:

-обучение основам безопасности жизнедеятельности и действиям в случае возникновения чрезвычайных ситуаций. Изучение аварийно-спасательных инструментов, специальной техники, спасательного оборудования и снаряжения, средств связи, применяемых при проведении аварийно-спасательных и других неотложных работ, а также обучение первоначальным навыкам работы с аварийно-спасательных инструментом и спасательным снаряжением;

-привлечение к разъяснительной работе по соблюдению основ безопасности жизнедеятельности, правил поведения при возникновении чрезвычайных ситуаций с использованием технических средств пропаганды: школьных радиоузлов, стенных газет, фотомонтажей, боевых листков, уголков «Юный спасатель»;

-проведение занятий и соревнований по спасательному спорту, конкурсов, олимпиад, викторин, слетов, организация агитбригад, участие в соревнованиях, экскурсиях, походах, рейдах, дозорах, военно-спортивных играх и молодежных фестивалях;

-посещение музеев и памятных мест, рассказывающих о подвигах спасателей, сбор новых материалов об истории спасательных служб, создание при школьных музеях экспозиций боевой славы, организация встреч с заслуженными работниками и ветеранами органов по чрезвычайным ситуациям, чемпионами, мастерами пожарно-спасательного спорта.

3.2.Основной формой обучения являются теоретические и практические занятия с членами клуба (кружка), которые проводятся в соответствии с расписанием занятий, рекомендуемые способы обучения самые разнообразные: лекции с презентационным сопровождением, беседы, доклады, дебаты, диспуты, круглые столы, викторины, игры, учения, групповые упражнения, полевой лагерь, эстафеты, рейды в жилом секторе, на водоемах с сотрудниками Отряда № 1 ГУ «СПиАСР» и СП г.Темиртау, экскурсии и практические тренировки в пожарно-спасательных подразделениях, участие в интерактивных уроках, олимпиадах юных спасателей.

Ожидаемый результат:

<u>по первому году обучения учащийся должден:</u>

-знать и уметь оказывать первую помощь;

-знать и уметь ориентироваться по карте и компасу;

-знать и уметь правильно применять навыки выживания в природной среде;

-знать характеристики природных и техногенных ЧС;

-уметь правильно пользоваться средствами индивидуальной защиты;

по второму году обучения учащийся должен:

-знать и уметь оказывать первую помощь;

-знать и уметь ориентироваться по карте и компасу, а также спутниковому навигатору;

-знать и уметь правильно применять навыки выживания в природной среде;

-знать характеристики природных и техногенных ЧС;

-уметь правильно пользоваться средствами индивидуальной защиты;

-уметь проводить спасательные работы на высоте.

3.3.Рекомендуется:

-разработать план работы клуба (кружка) на год, составить расписание занятий, утвержденные директором школы, вести журнал посещения и журнал оценки знаний, план проведения занятия;

-после каждого занятия с помощью контрольных вопросов и заданий необходимо проводить проверку того, как учащиеся усвоили материал (согласно учебно-методического плана);

-с целью создания благоприятного нравственно-психологического климата в учебных группах, усвоения правил взаимодействия подростков друг с другом и руководителем клуба (кружка) перед началом работы рекомендуется утвердить Устав юных спасателей.

3.4.Методическое руководство по организации работы клубов (кружков) «Юный спасатель» осуществляют Управление совместно с Отделом образования города Темиртау.

4. Обязанности сторон

4.1.Управление совместно с Отделом образования города Темиртау:

-оказывают методическую и практическую помощь организациям образования, детским домам, организациям дополнительного образования в организации работы кружков (клубов);

-разрабатывают рекомендации по развитию, совершенствованию форм и методов работы по информированию правил поведения при чрезвычайных ситуациях, организуют массовые мероприятия, изучают и распространяют передовой опыт работы клубов (кружков);

-для проведения практических занятий с клубами (кружками) Управление предоставляет базу, выделяет специалистов, специальную и спасательную технику, спасательное оборудование и снаряжение.

4.2.Ответственность за организацию и работу клубов (кружков) несет руководитель образовательного учреждения.

КЕЛІСІЛДІ
«Теміртау қаласының
Білім басқармасы» ММ басшысы
_____________ Жаудинова Х.К.
2023ж. «__» ____________

БЕКІТЕМІН
Теміртау қаласы Төтенше жағдайлар
басқармасы бастығы
азаматтық қорғау полковнигі
_____________ Интуев Н. С.
2023ж. «__» ____________

«Жас құтқарушы» клубтарынын (үйірмелерінің) жұмысын ұйымдастыру бойынша ереже

1. Жалпы ережелер

1.1. Бұл ереже салауатты өмір салтын насихаттау, балаларға білім беру және оқыту, балаларды жеке және ұжымдық қауіпсіздік мәселелерімен таныстыру, өзіне-өзі және өзара көмек көрсету, балаларға әртүрлі экстрималды жағдайлардағы іс әрекеттер әдістерін үйрету және кәсіби бағдар беру мақсатында әзірленген.

1.2. «Жас құтқарушы» клубтарының (үйірмелерінің) *(бұдан әрі – клубтар (үйірмелер)*, іс-шараларын, міндеттерін және қызметін жүзеге асыру шарттарын, оларды қаржылық және материалдық-техникалық қамтамасыз етуді анықтайды, сонымен қатар Жас құтқарушыларға арналған клубтардың құқықтары мен міндеттерін белгілейді.

1.3.Клубтардың (үйірмелердің) қызметі Теміртау қаласының өрт сөндіру және құтқару бөлімшелерінің қатысуымен Теміртау қаласының ТЖ басқармасы үйлестіріледі және Теміртау қаласының Білім бөлімімен және жалпы білім беретін мектептерімен ұйымдастырылады.

1.4. Клубтардың (үйірмелердің) неігзгі міндеттері:

-білім беру ұйымдарында тіршілік қауіпсіздігі негіздерін тереңдете оқыту;

-құтқару ісінің негіздерін меңгеру, төтенше жағдайларды жою жөніндегі, сондай-ақ төтенше жағдайлар кезіндегі зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету жөніндегі біліктер мен дағдыларды қалыптастыру;

-оқушылардың «Құтқарушылар» мен «Өрт сөндірушілер» мамандығын алуға кәсіби бағыттау.

2. Клубтарды (үйірмелерді) ұйымдастыру бойынша негізгі талаптар.

2.1. Клубтар (үйірмелер) тұрғылықты жері бойынша оқушылар қатарынан жалпы білім беретін мектептерде, балалар үйлерінде, мектеп-интернаттарда, қосымша білім беру ұйымдарында *(бұдан әрі – білім беру ұйымдары)* Теміртау қаласының Білім беру бөлімінің келісімі бойынша құрылады.

2.2.Білім беру ұйымдарында мұғалімдер қатарынан клубты (үйірмені) жүргізу жөніндегі басшысы тағайындалады, олар бір мезгілде балалардың жарақаттануы мен басқа да жазатайым оқиғалардың алдын алу бойынша сабақтар жүргізе алады.

2.3.Үйірме жетекшісінің еңбегіне ақы төлеу үйірмелермен жұмыс істеуге бөлінген сағаттардың жалпы саны есебінен жүргізіледі.

2.4.Үйірмелердің жұмысына қатысуға ниет білдірген 13 жастан 17 жасқа дейінгі мектеп оқушылары клубтардың (үйірмелердің) мүшелері бола алады.

2.5.Клуб (үйірме) мүшелігіне қабылдау клубтың (үйірменің) жалпы жиынында ауызша өтініш негізінде жүргізіледі. Барлық жаңадан қабылданған «Жас құтқарушыларға» Теміртау қаласы Төтенше жағдайлар басқармасы *(бұдан әрі – Басқарма)* мамандарының қатысуымен сабақтар жүргізіледі. Оқу аяқталғаннан кейін жас құтқарушылар сынақ тапсырады және клуб (үйірме) мүшесінің куәлігін алады.

2.6.Клубтардың (үйірмелердің) жұмысына басшылық жасау үшін жалпы жиындарда командирлер, қажет болған жағдайда олардың орынбасарлары сайланады.

2.7.Клубтармен (үйірмелермен) жұмысты Басқарма қызметкерлері «Өрт сөндіру және авариялық құтқару жұмыстары қызметі» ММ №1 жасағының *(бұдан әрі – «ӨСжАҚЖҚ» ММ №1 жасағы)* өрт сөндіру бөлімдерінде, Теміртау қаласының құтқару бөлімшесінде *(бұдан әрі – Теміртау қ. ҚБ)* жүргізеді.

3. Клубтармен (үйірмелермен) жұмыс істеудің негізгі бағыттары мен нысандары

3.1. Клубтармен (үйірмелермен) жұмыс істеудің негізгі бағыттары:

-өмір қауіпсіздігі негіздеріне және төтенше жағдайлар туындаған жағдай кезіндегі іс-әрекеттерге үйрету. Авариялық құтқару және басқа да кезек күттірмейтін жұмыстарды жүргізу кезінде қолданылатын авариялық-құтқару құралдарын, арнайы техниканы, құтқару жабдықтар мен керек жарақтарын, байланыс құралдарын зерттеу, сондай-ақ авариялық құтқару құралдарымен және құтқару құралдарымен жұмыс істеудің бастапқы дағдыларын үйрету;

- өмір қауіпсіздігі негіздерін, төтенше жағдайлар туындаған кездегі жүріс-тұрыс ережелерін сақтау бойынша мектеп радиотораптары, қабырға газеттері, фотомонтаж, жауынгерлік парақшалар, «Жас құтқарушы» бұрыштары техникалық үгіт-насихат құралдарын пайдалану арқылы түсіндіру жұмыстарына тарту;

-құтқару спорты бойынша сабақтар мен жарыстар, конкурстар, олимпиядалар, викториналар, слеттер өткізу, үгіт бригадаларын ұйымдастыру, жарыстарға, экскурсияларға, жорықтарға, рейдтерге, шолуларға, әскери-спорттық ойындар мен жастар фестивальдеріне қатысу;

-құтқарушылардың ерліктері туралы баяндайтын мұражайлар мен ескерткіш орындарға бару, құтқару қызметтерінің тарихы туралы жаңа материалдар жинау, мектеп мұражайлары жанында жауынгерлік даңқ экспозицияларын жасау, төтенше жағдайлар органдарының еңбек сіңірген қызметкерлерімен және ардагерлерімен, өрт сөндіру-құтқару спортының чемпиондарымен, шеберлерімен кездесулер ұйымдастыру.

3.2.Оқытудың негізгі түрі клуб (үйірме) мүшелерімен теориялық және практикалық сабақтар өткізу болып табылады, олар сабақ кестесіне сәйкес өткізіледі, оқытудың ұсынылатын тәсілдері алуан түрлі: презентациялық сүйемелдеумен дәрістер, әңгімелер, баяндамалар, дебаттар, дспуттар, дөңгелер үстелдер, викториналар, ойындар, оқу-жаттығулар, топтық жаттығулар, далалық лагерлер, эстафеталар, Теміртау қ. «ӨСжАҚЖҚ»ММ №1 жасағының қызметкерлерімен бірге тұрғын секторда, су айдындарында рейдттер, өрт

сөндіру-құтқару бөлімшелерінде экскурсиялар және практикалық жаттығулар, интерактивті сабақтарға, жас құтқарушы олимпиядаларына қатысу.

Күтілетін нәтиже:

Бірінші оқу жылы бойынша оқушы білуі міндетті:

-алғашқы көмек көрсетуді;

-карта және компас бойынша бағдарлауды;

-табиғи ортада өмір сүру дағдыларын білу және дұрыс қолдануды;

-табиғи және техногенді ТЖ сипаттамасын;

-жеке қорғаныс құралдарын дұрыс қолдануды;

Екінші оқу жылы бойынша оқушы білуі міндетті:

-алғашқы көмек көрсетуді;

-карта және компас, сондай-ақ жерсеріктік бағдарлаушы бойынша бағдарлауды;

- табиғи ортада өмір сүру дағдыларын білу және дұрыс қолдануды;

- табиғи және техногенді ТЖ сипаттамасын;

- жеке қорғаныс құралдарын дұрыс қолдануды;

-биіктікте құтқару жұмыстарын жүргізуді.

3.3.Ұсынылады:

-клубтың (үйірменің) бір жылға арналаған жұмыс жоспарын әзірлеу, мектеп директорымен бекітілген сабақ кестесін құру, сабаққа қатысу журналын және білімді бағалау журналын, сабақ өткізу жоспарын жүргізу;

-әр сабақтан кейін бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың көмегімен оқушылардың материалды қалай меңгергендіктерін тексеру қажет (оқу-әдістемелік жоспарға сәйкес);

-оқу топтарында қолайлы адамгершілік-психологиялық климат құру, жасөспірімдердің бір-бірімен және үйірме жетекшісімен өзара әрекеттесу ережелерін меңгеру мақсатында, жұмыс басталар алдында Жас құтқарушылар жарғысын бекіту ұсынылады.

3.4. «Жас құтқарушы» клубтарының (үйірмелерінің) жұмысын ұйымдастыру бойынша әдістемелік басшылықты Басқарма Теміртау қаласының Білім бөлімімен бірлесіп жүзеге асырады.

4. Тараптардың міндеттері

4.1. Басқарма Теміртау қаласының Білім бөлімімен бірлесіп:

-білім беру ұйымдарына, балалар үйлеріне, қосымша білім беру ұйымдарына клубтардың (үйірмелердің) жұмысын ұйымдастыруға әдістемелік және практикалық көмек көрсетеді;

-төтенше жағдайлар кезіндегі жүріс-тұрыс қағидалары туралы ақпараттандыру бойынша жұмыстың нысандары мен әдістерін дамыту, жетілдіру бойынша ұсынымдар әзірлейді, бұқаралық іс-шаралар ұйымдастырады, клубтардың (үйірмелердің) озық жұмыс тәжірибесін зерделейді және таратады;

- клубтармен (үйірмелермен) практикалық сабақтар өткізу үшін Басқарма база ұсынады, мамандарды, арнайы және құтқару техникасын, құтқару жабдықтары мен құралдарын бөледі.

4.2.Клубтардың (үйірмелердің(ұйымдастырылуы мен жұмысына білім беру мекемесінің басшысы жауапты болады.